

Z cizích revuí.

REVUE D'INFANTERIE, I. pololetí 1931 (leden—červen, čís. 460—465). (Dokonč.)

Kapitán Henri Laporte: Zásobování střelivem u pěchoty.

Dnešní organisace zásobování střelivem u pěchoty má tři hlavní vady: ruční donášení, slabá výkonnost muničních vozů, pomalost pěší muniční kolony. Jak je odstraniti?

1. Vyhnouti se ručnímu donášení. Každý prapor mohl by míti káry, podobné kárám kulometných rot, specialisovaných na dopravu pěchotního střeliva. Těmito kárami bylo by lze dopravovati střelivo daleko kupředu. Ještě lepší by byla ovšem obrněná terénní vozidla. Úplně se vyhnouti donášení ovšem nelze. Nelze také zásobovati jednotku palebného sledu, dokud postupuje. Jakmile však pro ztráty a z nedostatku střeliva ztratí všechnu útočnou schopnost, musíme ji dáti překročiti jednotkou druhého sledu a pak ji zas můžeme zásobiti.

2. Odstranění muničních vozů s koňským potahem. Připustíme-li, že jednotky jsou opatřeny lehkými hipomobilními kárami nebo terénními mechanickými vozidly, vezoucími „první pohyblivou zálohu střeliva“, není u pluků potřebí těžších muničních vozů, odkázaných jen na cesty. K dopravě zezadu k bojovým trénům se hodí auta. Měli bychom dva sledy automobilní: lehký — který by převzal úlohu dnešních bojových trénů; těžký — který by převzal úkoly dnešní pěší muniční kolony. Lehký sled by nepodléhal velitelům pluků.

3. Připustíme-li, že se doprava střeliva usnadní a urychlí: a) v pásmu předním — zavedením hipomobilních kár anebo terénních vozidel; b) v pásmu mezilehlém — užitím malých nákladních aut, jež mohou i po špatných cestách; c) v pásmu zadním — užitím aut velké výkonnosti k dopravě na silnicích, zda se, že není třeba velké pohyblivé zálohy na kolech, jako je tomu dnes.

Moderní organisace by mohla být uskutečněna podle těchto zásad: 1. předvidati rekvisici aut; 2. přizpůsobiti tyto prostředky taktickým potřebám a roztřídit je; 3. předvidati terénní vozidlo schopné pohybu v bojovém pásmu pěchoty a podle toho předvidati i mobilisaci průmyslu.

Pěší muniční kolona by měla mít dva sledy: lehký, rozdělený v 3 čety (u tříplukové divise!); těžký, vezoucí divisi pohyblivou zálohu pěšího střeliva. Lehká auta by mohla mít 1—1½ t, těžká až 5 t. Pro francouzskou divisi dochází se výpočtem k tomu, že by každá lehká četa mohla mít 7—10 malých aut, těžká kolona 9—11 5tunových aut. U pluků by bylo celkem 109 kár (tažených jedním koněm), kdežto dnes je celkem 118 vozidel (káry a vozy). Ušetří se tedy 9 vozidel a 52 koni. Autor končí svou studii stručnými úvahami o terénním vozidle mechanickém a přidává konkrétní námět, na němž ukazuje, jak funguje zásobování dnes.

Kromě uvedených článků přinesla Revue d'Infanterie v prvním pololetí tyto články:

Mjr. Guignes: Individuální úkoly vojína v boji (leden, únor, březen), v nichž podává i programy výcviku vojínů v pozorování, hlídkování, spojení a p.

Mjr. Cuny: Britská pěchota (leden). Poručík Quenard: Organisation a výcvik britské teritoriální pěchoty (leden). Kapitán Brunet: Druhá výprava na Constantine (1837), pojednávající o dobytí Constantine v Alžiru (únor). Kapitán R.: Polská pěchota (únor). Gen. Brossé: Spolupráce zbraní. Znamení studie, jejíž úplný překlad vydán právě ve VR. (březen). Kapitán Gazin: Příspěvek k studiu o obraně vodních toků. 51. p. divise na Marne 15. července 1918. Článek je doplňkem k recenzované studii plk. Baillse a kpt. Gazina a probírá podrobně obranu 51. divise (březen, duben). Gen. Meilhan: Znázorňování palby při bojových cvičeních. Diskutuje o předepsaných způsobech (březen). Poručík Renaume: Způsob znázorňování pěší palby (březen). Mjr. Ballard: Pancéřování a ochrana bojových vozů. Technické úvahy (březen). Gen. Challéat: Taktika a výzbroj (duben). Plk. Grenier: Reichswehr, kádrová armáda. Jakási recenze knihy německého kapitána m. sl. PhDr. Kurta von Hesse [Wandlungen des Soldaten. Versuch einer Begründung des deutschen Berufssoldatentums. Mittler & Sohn, 1931, Berlin] (duben). Plk. Paquet: Zpravodajství, pozorování, spojení v pluku (duben, květen). Gen. Levancier: V táboře Mailly 1914. O bojích, které byly svedeny na půdě tohoto voj. tábora na počátku světové války. Mjr. G. Paillé: Znalost a užití zbraní pěchoty (květen, červen). Kpt. Goutard: 6. brandenburská divise v l'Herbebois-Verdun [6. února 1916] (květen, červen). Autor dokazuje, že se německý útok na obránce Verdunu nehrnul jako lavina, nýbrž naopak, že byl velmi silně brzděn a zpomalován. Plk. Mendras: Rudá taktika (červen). Na podkladě sovětsko-ruského aplikačního cvičení ukazuje autor, jakým směrem se bere výcvik velitelů u pěchoty v sovětské armádě.

BULLETIN BELGE, 1931, prosinec.

Les opérations de l'Armée belge.

Události na frontě belgické armády (od moře po železnici Ypres—Staden) před německým útokem a za něho na západní frontě proti Francouzům, který započal 21. března 1918.

Pages d'histoire de l'armée belge au cours de la guerre 1914—18.

Pisatel, generálmajor Deschacht, líčí boje o pevnůstku Dorpvel, náležející do prvního pásma tvrzí pevnosti Antverp v době od 29. září do 2. října 1914, kdy poslední ochránci její byli nuceni se vzdát. Svou studii podloženou dokumenty obou protivníků uzavírá ponaučením, které uveřejnil již také franc. major Tournoux v Revue du Génie militaire v roce 1929 na konci článku pojednávajícím o téže věci.

Les Acropoles ou de la fortification ou permanente dans l'antiquité (mjr. Delvaux). 2. pokračování článku o antických tvrzích.

L'instruction provisoire française sur le „service en campagne“ (J. V.).

Pokračování a dokončení výpisu z důležitých statí nového francouzského předpisu „Service en campagne“; pojednání o zajištění za pochodu, ubytování a v boji, o převozu a způsobu činnosti jednotek na autech a konečně o přechodu vodních toků v blízkosti nepřítele.

Aide-memoire du chef de groupe, des chefs d'équipe et équipiers (kpt. Collin).

Pisatel sestavil ve formě přehledných tabulek praktickou pomůcku, v níž velitel družstva, roje i jednotliví vojáci najdou, jak se mají chovati v útočném boji od té doby, kdy dostanou rozkaz k postupu, až do zteče první linie odporu a dotyku s druhou linií odporu, kdy se činnost opakuje. Je to výtažek ze všech příslušných předpisů, který dovolí mladému muži za krátkou dobu učiniti si jasnou celkovou představu o četných a spleťitých úkonech útočníka v boji a který velitele čety-instruktora vede při výcviku.

Mjr. gšt. Fetka.

MAGYAR KATONAI SZEMLE, ročník 1931.

Číslo 1.

Příklad pro polní střelbu družstva s lehkým kulometem (golyószóró) od mjr. Jenő Schürgera.

Do všech detailů vypracované střelecké cvičení jako příklad pro polní střelbu družstva s lehkým kulometem ve smyslu střeleckého předpisu sešit 1, čl. 351—355. Cvičení bylo provedeno v střeleckém kursu pro velitele rot ve Várpalotě s úplným družstvem lehkého kulometu. Článek podává celý postup cvičení s názornými náčrtky použitých terčů, zařízení střelnice a předpokládané bojové momenty.

Kulometné střelivo, působící na krátkou vzdálenost. Od velitelství střelecké školy.

Vojenské správě maďarské se podařilo po dlouhých pokusech zhotoviti kulometné střelivo, působící jen na krátkou vzdálenost. Systemisováno je jako 6 mm kul. střelivo, působící na krátkou vzdálenost vz. 30.

Má tytéž vlastnosti jako ostré střelivo a s použitím příslušné cvičné hlavně lze ho užíti jak z normovaného, tak z lehkého kulometu. Cvičná hlavě se úplně podobá hlavní ostré, jen vývrt hlavně je jiný.

Data rozptylu střeliva jsou:

Střelecká vzdálenost v metrech				10	20	30	40	50
Výškový	rozptyl v cm	při palbě	jednotlivě	4	9	14	19	23
Šířkový				3.5	6	11	18	26
Výškový			v dávkách	7	11	16	22	31
Šířkový				5.5	9.5	16	22	31

Střeliva lze použiti do 20 m pro školní střelbu, do 50 m — podle zkušenosti ještě i na 100 m — pro školení polní střelby na zmenšené vzdálenosti.

Průbojnost střeliva v blízkosti ústí hlavně je značná. Střela prorazí na 10—20 m 3—4 mm silnou železnou desku. Do suché jedle na 10 m vzdáleně vnikne

110 mm hluboko. Zvláštní jeho výhodou je, že jeho průbojnost rapidně klesá. Ačkoli střela na 50 m vnikne do jedlového dřeva ještě 55 mm hluboko, na 150 m vnikne již jen na 10 mm, na 250 m již od dřeva odprýskne.

Největší dostřel střeliva je 350 m.

Smrtelné zranění ztrácí mezi 100—150 m, do 250 m i možnost zranění. Vzhůru vystřelené a zpět padající projektily nejsou nebezpečné.

V otevřeném terénu (rovině) stačí pro střelbu učiniti bezpečnostní opatření ve směru střelby do 500 m, po stranách po 100 m.

Protože toto střelivo má tytéž vlastnosti jako ostré, používají ho při průpravném kulometném výcviku, při školní střelbě na kratší vzdálenost, pro polní střelbu na zmenšené cíle, při střelbě za tmy a v mlze na velké cíle a skutečné vzdálenosti a při výcviku protiletectvým cílům na krátké vzdálenosti.

Pokud jde o opotřebení hlavně, opotřebuje se tímto střelivem méně než ostrým. Rozptyl byl po vystřelení 24.000 nábojů ještě vždy dobrý.

Číslo 2.

Použití tanků a taktika budoucnosti. Plk. gšt. Horváth L.
(Pokračování.)

Autor se zabývá v tomto pojednání nejdříve taktickými zásadami tanků, podle nichž se bojovalo ve světové válce. Tank byl čistě zbraň útočná. Jeho hlavní předností byla rychlost, čímž se stával těžce zdolatelným. Zvyšování rychlosti tanků zůstalo i po válce jedním z nejhlavnějších problémů, dosažení jejího posměnilo pak od základu zásady jich taktického použití.

Dále zevrubně popisuje úkoly tanků podle názorů ze světové války, pak útok praporu tanků v rámci divise počínaje dopravením jich do operačního pásma a konče provedením útoku a odvoláním jich z boje. Při tom se zmiňuje o nevýhodách těžkých tanků ze světové války a tanků moderních se zřetelem na pěchotu, t. j. v jaké vzdálenosti má pěchota postupovati za tanky. Podle názoru Angličanů je prý tato vzdálenost 75—150 m, podle Francouzů maximum 300 m. K tomu cituje příslušnou stať z francouzského předpisu.

Poté uvádí příklady použití tanků z bojů u Cambrai, u Amiensu a poukazuje na zkušenosti tam získané.

Použití tanků ve světové válce vyžadovalo si velkých příprav. Pomalost a technická nedokonalost tanků nedovolovala rychlé následování za pěchotou a proto musla taktika s těmito okolnostmi počítati. Pro posílení boje v celku vyhověly, když však došlo k pohybnému boji — jak se ukázalo při ústupu Němců v roce 1918 — své úkoly splnily jen částečně. Nedostatky strategické pohyblivosti se ukázaly v plné míře. Proto se po válce státy Dohody věnovaly cele odstranění těchto nedostatků.

Technické zdokonalení tanků po válce dospělo již tak dalece, že nyní opět pěchota není s to vykonat větší rychlost při přiměřené rychlosti tanků 15—20 km. Tím se vytvořily nové perspektivy, nové možnosti jak s hlediska taktiky, tak i strategie.

V bojích ve světové válce bylo použito většinou lehkých doprovodných tanků. Jejich výkonnost je známa. Není však zkušeností o výkonu těžkých tanků. Tanky, kterých používali ve válce Angličané, byly sice těžké, ty však nelze považovati za těžké tanky dneška. Jaký je jejich úkol? Razit cestu lehkým tankům, a to buď zdoláním překážek neb umlčením protitankových zbraní nepřitele. Vyskytnou-li se však takové překážky, kde lehké tanky samy nemohou jimi projíti, nedostanou se kupředu ani tehdy, když pošleme před nimi těžké. A to by bylo možné jen tehdy, přidělíme-li k nim ženisty. Tím ovšem tanky jsou zbaveny původního poslání, útok se zpomalí a využití příznivé situace bojů bude sotva možné. V tom případě bude možný jen útok

těžkých tanků; k tomu je však třeba velkého jich počtu, chceme-li rozhodnutí. Avšak drahých a těžce dopravitelných těžkých tanků nebude moci žádný stát zhotoviti tolik, kolik by bylo třeba k rozhodné bitvě. Proto bude účelnější zvoliti si pro útok tanků s hlediska taktického výhodnější místo.

Italové počítají při útoku těžkými tanky u divise, bojující v pásmu v šířce 1 km, 25 těžkých tanků. Protože je to příliš úzké pásmo, nutno počítati se 2 divisemi, tedy s 50 tanky. Jsou prý i taci, kteří žádají na každých 25 m jeden těžký tank.

Je prý spíše možný případ, kdy těžké tanky zničí protitankové zbraně nepřitele a tak připraví cestu lehkým tankům. To mohou učiniti jednak pro silné pancéřování a palebné prostředky, hlavně však také pro svou rychlost. Tak si představuje autor použití těžkých tanků. Při tom se zmiňuje o podzemních cvičeních Francouzů r. 1925, kdy po prvé použili těžkých tanků v dnešním smyslu slova. Kritiku řící bez znalosti podrobností cvičení a průběhu je prý těžké.

V další části pojednání líčí autor použití tanků v budoucnosti, zejména s hlediska taktického. Vychází ze dvou předpokladů: použití tanků jako účinného prostředku k podpoře útoku pěchoty neb je organisovati do zvláštních svazků a použití jich jako samostatných jednotek.

První případ je bliž k válečným zkušenostem. Použije se jich tam, kde chceme rozhodnutí. Důležité je použití tanků v širším pásmu a členiti je do hloubky. Zasazeny mají býti co možná za umělé mlhy. Než zasáhnou do boje, třeba v útočném pásmu zjistiti přirozené překážky a protitankové zbraně. Pak líčí provedení útoku tanky. Za nejtěžší část boje považuje autor součinnost pěchoty s tanky a podporu dělostřelectva. Protože útok tanků je členěn do hloubky, představuje si autor tento útok tak, že 1. sled tanků jde co nejrychleji vpřed až k postavení nepřátelského dělostřelectva, 2. sled zdolává pak odpory v nepřátelském obranném pásmu, pohybuje se mezitím sem a tam kolmo na směr útoku. Pěchota je tak může sledovati. Nepodaří-li se těmto dvěma sledům prorazit, zasadí se 3. sled, který je však určen spíše k pronásledování.

Podpora dělostřelectva. Dělostřelectvo přímé podpory podporuje pěchotu, dělostřelectvo všeobecné činnosti neutralizuje cíle před 1. sledem tanků. Podaří-li se průlom, čerstvé síly skládající se z pěchoty a tanků zahájí pronásledování.

Útok na opevněnou posici se provádí týmž způsobem, avšak s tím rozdílem, že přípravy jsou důkladnější, rovněž i rekognoskace. Mohou býti již zřízeny protitankové překážky. Koncentrace tanků se provádí za noci, útok za svítání. Nutno počítati s většími ztrátami tanků.

Použití tanků možno si prý představit i v střetném boji. Úkolem jejich může býti zajištění při rozčlenění hlavního voje, kdy v širokém pásmu s velkou rychlostí najedou na nepřitele ještě neučleněného, přivedou ho do nepořádku a tím mu zamezí provedení promyšleného útoku. Může býti prý účelné přiděliti roty tanků i předvojům, jejichž úkolem by bylo přepadnouti hlavní voje nepřitele; s tím se však pravděpodobně zřídka setkáme.

Aby pěchota nezůstala daleko za tanky, možno si představit tanky pro dopravu pěchoty, jakých na př. Angličané ve světové válce již užívali (Infantry Carrier, Mark IX).

Ve svazku pěchoty možno použití tanků k obchvatu a k raidu. To je však možné na křídlech a prostorově. Pěchota útočí čelně, tanky ve vhodný okamžik zasáhnou bočně. Při raidech mohou působiti spolu s jezdecktvem, ale součinnost musí býti důkladně regulována.

Druhý případ použití tanků je použití jich ve svazku zvláštních obrněných jednotek. Zabývá se pokusnou brigádou obrněných vozidel, s kterou cvičili Angličané v roce 1928.

Podle autora bude největší operační jednotkou obrněných vozidel pravděpodobně brigáda. Větší nemůže být, neboť pro velkou rychlost, pro učenění do hloubky a často pro krytý terén vedení jednotky narazilo by na nepřekonatelné překážky. Složení takové brigády si představuje autor takto:

- velitelství,
- 1 rota obrněných automobilů,
- 1—2 prapory lehkých tanků,
- 1 prapor středních tanků (10—12 t),
- 1 pěší prapor (2 pěši a kul. rota o 16 kul.) na obrněných autech (pásových),
- 1 děl. oddíl (o 3 bateriích po 4 dělech) s pásovými traktory,
- 1 letka,
- 1 žen. rota a 1 mostní oddíl na terénních autech,
- 1 telegrafní rota,
- automobilní trén.

Organisaci motorisovaných svazků v tom smyslu, že se přidělí k ní větší počet pěších praporů dopravovaných na autech a motorisovaného dělostřelectva nepovažuje za účelné, jednak pro vázanost ke komunikacím, jednak pro velkou zranitelnost od letců.

Na konci uvažuje o taktickém použití takovéto brigády. Její použití si představuje při obchvatech, při útoku do boku a do zad. Při tom každé zbrani určuje úkol. Důležité je určit předem shromaždiště pro jednotky, kdyby se útok nezdařil.

Operační použití obrněných svazků může být několikeré. Může jich být použito k průzkumu náhradou za armádní jezdeckvo. Jiným úkolem může být průlom nepřátelského krytu hranic, rušení nástupu nepřítele, nájezdy (raidy) proti zadní spojovací síti nepřítele, útok do boku při zahájení operací atd.

V závěru se zmiňuje autor o možnostech použití jich k nočním pochodům a k útoku. Noční pochody budou moci vykonati; útok však jen z velmi malé vzdálenosti a jen tehdy, když bude terén pro to způsobit a nepřítel bude mít silné dělostřelectvo.

Autor si nařiká, že Maďari jsou v těžké situaci při řešení tohoto problému. Nemají prý žádných (!) tanků, jsou odkázáni jen na voj. odbornou literaturu. Přes to se musí zabývat tímto předmětem, aby aspoň částečně mohli držeti krok s vojenským vývojem vedoucích národů, musí události mít v evidenci, z toho vyvodit důsledky a ty zhodnotit v svůj prospěch. (Pokračování.)

Kpt. J. Surový.

Literární přehled.

Plk. Křištof a kpt. Tobias: Přezvědná činnost. Ke konci roku 1931 byla vydána tato knížka, jež obsahuje 126 stran a 10 příloh malého formátu. Je to první práce, kde autoři se snaží podat úplný návod k výcviku jed. notlivce a hlídek.

V knize je nejprve rozdělení přezvědné činnosti, jak ji stanoví doplněk G-V. „Přezvědy“ jsou však ztotožňovány s průzkumnými hlídkami (v knize jsou nazývány přezvědné) a je stanoveno, že tyto hlídky v síle roje až družstva jsou vysílány až do vzdálenosti 10 až 12 km, ba v určitých případech i na

větší vzdálenost — jednodenní pochod. „Bojový průzkum“ je v knize vyhrazen jen dotykovým hlídkám, čemuž jistě tak není. Nahoře uvedený doplněk G-V. stanoví, že bojový průzkum vysílá se na takovou vzdálenost, aby chránil postupující jednotku před překvapením palbou nepřátelských těžkých kulometů a doprovodných zbraní, tedy 3—4 km. Z toho je patrné, že bojový průzkum nelze nahradit dotykovými hlídkami, ježto tyto postupují před jednotkou nejvýše na vzdálenost 800 m. Tyto přezvědy jsou vyhrazeny větším jednotkám, bojový průzkum konají průzkumné hlídky vysílané